

Een vreemde vogel buigt zich over een stukje geschiedenis van de vereniging

Vrijtijdsbesteding in een natuurvereniging tussen 1966 en 1984

1966

1984

Waarom spannen sommige leden van de vereniging zich toch zo in, dat het wel werk lijkt?

Dat ik me die vraag stelde, hield verband met mijn studie. Ik studeer Algemene Cultuur-wetenschappen en moest als aanloop naar mijn masterscriptie een historisch onderzoek doen met als thema 'vrijtijdsbesteding'. De voorbeelden die daarbij gegeven werden waren vooral in de richting van amusement. Eigenwijs als ik ben zocht ik het juist in een combinatie tussen vrijtijdsbesteding en nut.

Ik ken de Vereniging voor Natuur- en Vogelbescherming Noordwijk al meer dan dertig jaar omdat mijn partner lid is. Ik heb in die jaren gezien hoeveel tijd er ging zitten in veldwerk (samen met andere leden of alleen), het uitwerken van gegevens, het schrijven van artikelen voor De Strandloper of het

meewerken aan een van de uitgaven van de vereniging. Ik heb me in die lange periode meer dan eens afgevraagd waar die gedrevenheid vandaan kwam. Wat was voor mijn vriend en de vele anderen in de vereniging de achterliggende motivatie?

Nadat ik me wat had ingelezen in de eerste jaargangen van De Strandloper en zijn voorgangers, kreeg ik het vermoeden dat 'zorg voor de natuur' misschien het antwoord was. In 1970 startte de vereniging een actie tegen de aanleg van een verharde autoweg door de duinen ten noorden van Noordwijk. Die actie had met name succes omdat de vereniging wist wat er in dat gebied broedde en bloeide. Voor natuurbescherming was en is kennis nodig en die krijg je als plaatselijke natuurvereniging door gestructureerd onderzoek. Met andere woorden: door vele uren te besteden aan veldwerk en het uitwerken van de aldus verkregen gegevens.

Met dat in mijn achterhoofd ben ik serieus gaan zoeken in de overige afleveringen van De Strandloper en de andere door de verenigingen uitgegeven publicaties tussen 1966 en 1984. Daarnaast heb ik gezocht in berichten in de plaatselijke en regionale pers. Mijn belangrijkste bron van informatie waren echter de gesprekken die ik met een aantal betrokkenen uit die tijd heb gevoerd.

Tot mijn verbazing merkte ik gaandeweg dat mijn hypothese, dat natuurbescherming de drijfveer voor de activiteiten was, niet juist bleek. Met name uit de interviews bleek dat de basismotivatie voor alle activiteiten van de vereniging een liefde voor en nieuwsgierigheid naar de natuur was. Acties voor natuurbehoud hadden steeds een relatie met de bedreiging van een door de actieve leden goed gekend natuurgebied en werden daarnaast gevoed door het besef dat er natuur aan het verdwijnen was. Natuuronderzoek was steeds een op zich zelf staande doelstelling en werd slechts zelden uitsluitend gedaan in dienst van natuurbehoud.

Genieten van de natuur zou je een vorm van vermaak kunnen noemen en dat bleek ook nog een nuttige kant te hebben.

Een bijkomend effect van mijn onderzoek was dat mijn respect voor de mensen die dit soort 'werk' in hun vrije tijd doen nog meer is toegenomen.

Theo Lutkie